

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсм  
гээтхалэм  
кыншгээжьагаа кындей

№ 88 (21577)

2018-рэ ильэс

ШЭМБЭТ

ЖЬОНЫГЬУАКІМ и 26-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

Кынхэтутыгъехэр ыкы  
нэмийк кынбархар  
тисайт ижүүлэцтых

WWW.ADYGOVOICE.RU

# Адыгэ Голос адыга

# макъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

## Санитарнэ авиацием хэхъоныгъэ ragъэшьщт

Я ХХII-рэ дунэе экономическэ форумэу Петербург щыкъорэм Адыгеим и Лышихъэу Къумпыл Муратрэ Iахъзэхэль обществэу «Национальная служба санитарной авиации» зыфиорэм игенеральнэ директорэу Голик Русланрэ Адыгэ Республикэм санитарнэ авиацием зыщегээшомбгъугъэнымкээ зэдэлэжьэнэгъэу зэдэярэштых фэгъэхыгъэ зээгъыныгъэм щызэдыхык'этхагъэх. Аш хэлэжьагь корпорациеу «Ростех» зыфиорэм игенеральнэ директорэу Сергей Чемезовыр.



Зээгъыныгъэу зык'этхагъэхэм тэгье-  
псыхагъэу ахэр зэгурлыгъэх лъэ-  
ныкъо шхъаляхэм хэхъоныгъэ арагъэ-  
шынэу, яздэлэжьэнэгъэкээ амалэу  
щылэхэм зарагъэшомбгъунэу, джащ  
фэдуу республикэм санитарнэ авиацием  
икъулькъу хэхъоныгъэ щегъэшыгъэным-  
кээ правовой, экономикэ, техники ыкы  
зэхэшэн тофыньоу къэцуухэрэр зэгурлы-  
оныгъэ азыфагу ильэу зэшшуахынхэу.

Аш иштуагъэкээ проектыр чэзыу-  
чээзыуу зыщагъэцэк'эшт шольтырхэм  
Адыгеир ахэхьан ыльэхьщт. Мы про-  
ектым кындельтэе ыпсырь пынк'эм  
къеджэнхэмкээ, Урысые Федерацием  
ишьольтырхэм яэктренэ къулукъу-  
хэм яштуагъэ къагъеконымкээ сани-  
тарнэ авиацием тофхъэбээ гъенэфагъэ-  
хэр зэшшуихынхэр. А тофы гъэцэхагъэ  
хүнүм пае республикем ишык'эхэгээ  
амалхэр щагъенафх. Гүшүлэх пае,  
Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэ-  
щым тэгъэлсүхагъэу ашыре диагно-  
стическэ гупчэ иным иунашхъэ вер-



толетыр кыншгээштээсүүт чылпэшхо ил.  
Мы ильэсм ыкыдм охуулэу аш ишын  
аухыщт. Уахьтэм диштэрэ медицинэ  
ыпсырь зегъэшомбгъугъэнымкээ,  
медицинэ фэло-фашлэхэр нахь дэгьюу  
афызшохыгъэнхэмкээ анахь мэхья-  
нэшхо зилемэх проектыр ашыц.

(Ик'эх я 2-рэ нэклубгъом ит).

## Аужырэ одыджыным имэфэкI



Сурэхэр ыашынэ Аслын тырихыгъэх.

Тыгъуасэ республикэм иеджа-  
пэхэр къэзыухырэ ныбжык'ээ  
1420-мэ аужырэ одыджыныр  
къафытеуагь. Аш фэгъэхыгъэ  
мэфэкI линейкхэр еджаппэхэм  
зэк'эми ашык'уагъэх. Ахэм  
ашыщтэу Адыгэ республикэ  
гимназием тэ тышылагь.

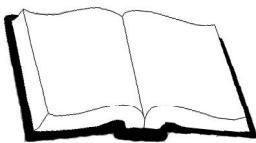
Мыш щыкъогъэ мэфэк'ым хэлэжьа-  
хэх AR-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм  
и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, AR-  
м гъесэнгъэрэ шэнэгъэмрээ ими-  
нистрэ игуадээу Пэрэнькъо Сусанэ ыкы  
нэмийкхэр.

Цыф бэдэдэ кыншгээштээсүүтээ  
шагур кыншгээштээсүүтээсүүтээ  
якласнэ пащхэу Темзэкъо Маринэрэ  
Лъяустэндэгэл Фатимэрэ еджаппэхэм  
ипашуу Кыкы Нуриет алэ итэу мэфэкI  
пчегум къихыгъэх. Мэфэк'ыр еджаппэхэм  
ипашуу кыншгээштээсүүтээ.

— Мышэ гимназием нэбгырэ 44-  
рэ кыншгээштээ, ахэм ашыщтэу 13-р дэгүү  
дэдэу еджагь. Я 9-рэ классыр къэлэ-  
еджэк'ло 83-мэ къауухы, ахэм ашыщтэу  
11-м шэнэгъээ дэгүүхэр зэрэгжээгээгэх.  
Тхъашуугээсүүтээ гимназием ыцээ дахээл  
зэрэжжигъээгээсүүтээ, — кыншгээштээ  
Кыкы Нуриет. — Непэ зимэфэк'хэм мэфэ  
заулэк'э уштэйхэрэгжээгээ шэнэгъэмрээ  
ахэр къэх зэфэхыссыж хүщтых. Эк-  
замен пэпчэ уштэйпэу щыт.  
(Ик'эх я 2-рэ нэклубгъом ит).



# Жъоныгъуакъэм и 27-р — тхыльеджаплэхэм яурысые Маф



Адыгэ Республикэм итхыльеджаплэхэм яофишлэхэу льйтэнэгъэ зыфэтшыхэрэр!

Шъусэнэхъат епхыгъэ мэфэкъим — тхыльеджаплэхэм яурысые Мафэ фэш тыгу кындеэу тышууфегушо!

Тхыльеджаплэхэм аутхэм тарихымрэ культурэмрэ якызэтегъэнэн, цыфхэм шэнэгъэхэр аякъэхъэгъэнэн мафэ къэс ялахышо хашыхъэ. Джыре информационнэ технологиякъэхэм амал къаты шыкъэ зэфэшхъафхэмкэ къэбархэр къызлакъагъэхъанэу, ау тхыльым зерджехэрэм тхъагъо хагъуатэрэм фэдэ ахэм зэхъуагъэшэн алъекъыштэп.

Тхыльеджаплэхэм ащылажъехэрэм юфэу ашэрэм уасэ фэшыгъуай. Ахэм шэнэгъэшо зэрэлэм нэмикъэу, цыфхэм адэгүшүэни, агурионхи алъекъын фае. Тхыльеджаплэхэм яофишлэхэр цыфыгъэ шэпхэ лягхэм арэгъуазэх.

Ныбджэгу ляплэхэр, шъусэнэхъат шъурэфэшылкъэм, къыткъэхъухэрэ ныбжыкъэхэм япун, обществэм хэхоныгъэ егъешыгъэнэм шулахышо зэрхэшүшүхъэрэ афеш шъусэнэхъат епхыгъэ мэфэкъир зыщыхажуугъэунэфыкъирэ мафэм тызэрэшүфэрээр шотто!

Тыгу кындеэу тышууфэлью псауныгъэ пытэ, насып, шылэкъэ-псэукъэ дэгү шулиэнэу, шуигъашэ къыхъэ хүнэу!

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу  
Къумпыйл Мурат**

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо  
Совет — Хасэм и Тхъаматэу  
Владимир НАРОЖНЫЙ**

Республикэ зэнэкъокъу

## Анахь дэгъухэр къэнэфагъэх

Мы мафэхэм, хабээ зэрэхъугъу, Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхыль еджараплэхэм культурэмкэ Министерствэмрэ къещакъо зыфэхъугъэхэ республикэ зэнэкъокъоу «2018-рэ ильэсиймкэ анахь библиотекарь дэгъу» зыфиорэр щылагъ. Ар Адыгэ республикэ филармонием щыкъуагъ. Мэфэкъ юфхъабзэм хэлэжьагъыкъи шуфэс гүшүэ къышишыгъ культурэмкэ министрэу Аульэ Юрэ.



Мы юфхъабзэр АР-м икъэ- годы» зыфиорэм къыдыхэ-  
ралыгъо программэу «Разви- льытаагъ.  
тие культуры на 2014 — 2020-е

Зэнэкъокъур лъэнэкъуабэ-

хэр къызэуихъу гъэпсигъагъэ:  
— Визитнэ карточкэр.  
«Тхыльеджаплэм икъэлкошт ма-  
фэкъе ныбжыкъэхэм яеплтыкъ!»  
— Хэлажъехэрэм яшлэнгъэ-  
акыыл ушэтигъэныр: «Что? Где?  
Когда?»

— Тхыльеджаплэм иофтшэн  
волонтерствэр зэрэхэлажъэрэр,  
нэмикъхэри.

2018-рэ ильэсиймкэ респуб-  
ликэ зэнэкъокъум АР-м иму-  
ниципальнэ тхыльеджаплэхэм  
яофишлэхэр хэлэжьагъэх. Ахэр  
нэбгыри 9 хүүчтэйгэх:

**Хъякъо Жаннэ Мурат ыпхъур,** Адыгэхъалэ и Гупчэ  
къелэцыкъу тхыльеджаплэ цыфхэм  
юф адэшлэгъэнэмкэ испециалист;

**Балмакова Надежда Анатолий ыпхъур,** къалэу Мыекъуапэ и Гупчэ къэлэ би-  
блиотекэ иофишлэхэр;

**Афанасьевна Ольга Влади-  
мир ыпхъур,** Дээдэжэ МЦБС-м  
ичыпилэ тхыльеджаплэ икъутамэ  
ипац;

**Нечиталенко Олеся Федор  
ыпхъур,** Кошхъаблэ районымкэ  
Игнатьевскэ псэуплэм дэт  
тхыльеджаплэм ишшхъетет;

**Рыбникова Марина Александ-  
р ыпхъур,** Красногвардей-  
скэ районымкэ Еленовскэ псэ-  
уплэм итхыльеджаплэ ибибли-  
отекарь;

**Пигарева Ирина Алексей  
ыпхъур,** Мыекъопэ районымкэ

Гупчэ тхыльеджаплэм иофтшэн;

**Дзэл Светлана ыпхъур,** Тэххутэмийкье МЦБС-мкэ  
Псэйтыку къоджэ тхыльеджаплэу  
N 15-м ишшхъетет;

**Нэгэрэкъо Казбек Рэмэ-  
занэ ыкъор,** Шэуджэнхъэблэ  
МЦБС-мкэ Гупчэ тхыльеджап-  
лэм иотдел ишшхъетет;

Зэнэкъокъум уасэ езытыгъэ  
жюриим хэтигъэх Лъэпкъ тхыль-  
еджаплэм ишшэ игуадзэу Пэ-  
нэшүу Фатимэ Алый ыпхъур,

тхыльеджаплэм научнэ-методи-  
ческэ отдельмикъе ишшэу Свет-  
ланы Волошук, Адыгэ респуб-  
ликэ къелэцыкъу тхыльеджаплэм  
идиректор игуадзэу Даур Саидэ  
Бэчмыэз ыпхъур, АР-м ипроф-  
союз организацие культурэмкэ  
итхъаматэу Людмила Пузан-

ковар ыкъи АР-м иныбжыкъэ  
тхыльеджаплэ иотдел ишшэу  
Теуцожь Ларисэ.

Жюриим зэнэкъокъум лъэ-  
шэу ынаэ тетэу уасэ фишигъ.  
«2018-рэ ильэсиймкэ анахь  
библиотекарь дэгъу» зыфиорэр  
ащ хэлэжьагъэ пэпч зэрильэ-  
кэу къышуухыатыгъ. Ау дэгъу-  
мэ анахь дэгъухэр къэнэфагъэ-  
хэр нэбгыриш:

**А I-рэ чыпилэр Олеся Нечиталенкэм,** Кошхъаблэ МЦБС-  
мкэ Игнатьевскэ къоджэ тхыль-  
еджаплэм икъутамэу N 5-м  
фагъэшшошагъ.

**Я II-рэ хъугъэ Нэгэрэкъо  
Казбек,** Шэуджэнхъэблэ МЦБС-  
мкэ Гупчэ тхыльеджаплэм  
иофтшэн.

**Я III-рэ чыпилэр ыубытыгъэ  
Дзэл Светлана ыпхъур,** Тэххутэмийкье  
МЦБС-мкэ Псэйтыку къоджэ  
тхыльеджаплэм ишшхъетет;

Зэнэкъокъум уасэ езытыгъэ  
къышыдээзыхъгъэхэр, чанеу  
хэлэжьагъэхэр агъашуагъэх,  
ахьшэ шуухафтынхэр, диплом-  
хэр, нэпэеплхэр аратыгъэх.

**МАМЫРЫКЪО Нуриет.**  
Сурэтхэр юфхъабзэм къы-  
штырахыгъэх.





# Сабыйхэм ящынэгъончагъэ мэхъанэшхо и!

Кэлэццыкъухэр зыхэфэхэрэ хуугъэшлагъэхэм япчагъэ нахь макэ шыгъэнымкэ юфшэнэу агъецакэрэм мы мафэхэм тегушиагъэх. Зыныбжь имыкъуугъэхэм яофыгъохэр ыкчи яфитынгъэхэр къэухумэгъэнхэмкэ республикэ комиссием хэлэжагъэхэм мы гумэкыгъом идэгъэзыжынкэ анахъэу анаэ зытырагъетын фаехэр къалотагъэх, яофшагъэхэр зэфахысыжыгъэх. Зэхэсигъор зэришагъ Адыгэ Республика и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам.

АР-м гэсэнгээрэ шэныгээрэ шэныгээрэ и Министерствэ кэлэццыкъухэм ыкчи ныбжыкъухэм япун ыльэнтийокэ щыэ къэралыгъо политикир пхырыгъээнимкэ и Гээлорышланы ишацэу Нэгэрэко Алый къызэриуагъэмкэ, гъогурлыкъоныр щынэгъончынгъэмкэ Къэралыгъо автоинспекцием ыкчи нэмийк ведомствэхэм ягусажау пешшорыгъэш юфхъабзэхэр зэхажэх. Ахэм пшъэриль шхъаалея яэр кэлэццыкъухэм гъогурлыкъоныр ишапхъэхэр агу къагъэжынхэр, ахэм атетхэу зеконхэм егъесэгъенхэр ары. 2017-рэ ильэсийм мы юфыгъом фэгъэхыгъэу кэлээгъэдэж 650-мэ хэушүхъафыгъигэ егъеджэнхэр афызэхажагъэх, 2018-рэ ильэсийм — нэгырэ 800 рагъеджэнэу агъенафэ. Джаш фэдэу кэлэццыкъу ыгынгэхэм,

гурт еджапэхэм семинархэр ащарагъэлокъях.

Кэлэццыкъухэм ягульыте нахь къагъэуынм фэйоришэхэр юфхъабзэхэр республикэм щизэхажэх. Сабыйхэм язигъэпсэфыгъо уахтэ зыщагъэкоре лагерьхэм виктори-нэхэр, зэнэкъокъухэр ащизэхажэх, Къэралыгъо автоинспекцием инспекторхэм гущыэгъухэр адашых. Хабзэ хуугъэу, гъэтхапэм ыкчи мэлыльфэгъу мазэхэм республикэ зэнэкъо-кью «Безопасное колесо» зыфиорэр Адыгейим щэко.

Кэлэццыкъухэр хэтхэу гъогум тэхъухэгъэ хуугъэшлагъэхэр зэкэ зэхажынхэ, ахэм льа-пос афхъяауэр къагъотын ыкчи дагъэзжын зэрэфаэр Наталья Широковам игушигэ къы-шыгъэшыгъ.

— Гурт еджапэхэм, кэлэ-

цыкъухэр зыхэфэхэрэ хуугъэшлагъэхэу гъогухэм къатеху-хэрэм афгэхыгъэ зэнэ-къокъухэм теклонигъээр къа-щыгъухыгъэхэм оптута алэклэльыр образовательнэ организацием зэргэшлэн фае, — къыуагъ Премьер-министэрэ игуадзэ.

Зынэ-зятэхэр зимыгъэхэм ыкчи ахэр зынхъащынтыж-хэм яфитынгъэхэр къэуху-мэгъэнхэм, мыш фэгъэзэгъэ чыплэ кулькъухэм якъэралыгъо полномочиехэр агъецэклэнхэмкэ ээшшахырэм къээрэ-гъюнгъэхэр тегушиагъэх.

— Пшъэриль шхъаалея тилэр — сабийхэр рэхъатэу зэрэл-сэхэхэр тшэнэир ары. Пшъэ-дэктэжкъэу тхырэр къыдгурлызэ мы юфыгъом тыхеколон фае. Сабийхэр зыпунхэу зыштэгъэ унагъохэм тинаэ атед-



гъетын, зыныбжь имыкъуугъэхэм ящыгъэ-къыхигъэшыгъ Наталья Широковам.

**ГҮНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.**

## Ушэтыныр зэратаирэм лыипльагъэх

Водитель хуунэу зыштоигъохэм ушэтынхэр зэратаирэм фэгъэхыгъэхэм хэбзэгъэуцугъэм зэхъокыныгъэхэр 2016-рэ ильэсийм йоныгъом и 1-м, икыгъе ильэсми фашыгъэх. Къалэу Мыекъуапэ и МРЭО-у N 1-м бэмышлэу Ѣыкъогъэ ушэтынхэр Адыгейим иобщественность илъыклохэр лыипльагъэх.

Юфхъабзэхэм хэлэжагъэх АР-м хэгъэгүү клоцл юфхэмкэ и Министерствэ и Общественэ совет хэтхэу Светлана Дорошенкэр, Александр Киреевыр, журналистсхэр.

Ушэтынхэмкэ отделым ишацэу Мамхыгъэ Алый къээрэгъоигъэхэм шуфэс къарихыгъ. Транспорт амалхэр агъеорышэнхэмкэ фитынгъээр къыдахын пае ушэтынхэр зэратаирэ шыкъэм кэлэгэу къытэгъигъагъ. Джаш фэдэу къэралыгъо фэло-фашлэхэм япортал үштхыгъэ зыхъукэ водительскэ удостоверенир къидэхын е

зэблэпхууным фэшлэйтултыр элекроннэ шынкээм тетэу зэрэлтийн пльэ-къыщтыр ашкъыхигъэшыгъ.

Ушэтынхэм иапэрэ едзыгъо — теориер — зытывъэхэм яшэнгъэхэр нэужым автодромым къыщаагъэлэгъуагъ. Еджаклохэм яеплыкъэхэм къэзэрэгъоигъэхэр щагъэгъозагъэх.

Светлана Дорошенкэм еджаклохэм зафигъазээ, водитель ныбжыкъэхэм ялажъэкэ хүрэгъогу хуу-гэшлагъэхэр нахь макэ шыгъигъэнхэм, зеклокэ тэрэзиджэу къахафэхэр щигъэзэйягъэх хуунхэм алаа къарийагъ.

хэбзэгъэуцугъэхэр зэргэш-пхашэхэр къарийагъ.

Джаш фэдэу юфхъабзэхэм къыщихагъэшыгъэхэм ашциш автоеджапэхэм ачэсхэу ушэтынхэр зыфэмытгъэхэм охьтэ кэлэхэ къыкъоц атыхынхэмкэ джыри амал зэрэлштыр.

Ильэс 50-м ехъурэ водитель стаж зиэ Александр Киреевым зэфхъысыж къышызэ, ныбжыкъэхэм нахь дэйюу ушэтынхэм зыфагъэхьазырынэу, фитынгъээр къыдэз-зыхыгъахэхэм гъогум са-къынгъэ къызыхагъэфнэу, шапхъэхэр амьтукъонхэу къарийагъ.



Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашьо N 35/174-7-р зытетэу 2018-рэ ильэсийм жъоныгъуакэм и 22-м аштагъэм игуадз

**Къалэу Мыекъуапэкъэ зы мандат зиэхэдзыпэ коу N 9-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыщхэм яхэдзын тедзэхэр зэхажэх зыхъукэ кандидатыр тхыгъэным пае Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие хэдзаклохэм ялэпэкэдээзээ пчагъэу къырахылэн фаер**

Зы мандат зиэхэдзыпэ коим ыцээрэ иномерэ	Коим хэдзэкъо пчагъэу исир	Кандидатыр тхыгъэным пае хэдзаклохэм ялэпэкэдээзээ пчагъэу ишыкъагъэр	Кандидатыр тхыгъэным пае Адыгейим и ЦИК хэдзаклохэм ялэпэкэдээзэу анахыбэу къырахылэн фаер
къалэу Мыекъуапэкъэ зы мандат зиэхэдзыпэ коу N 9-рэ	14812	445	488

## Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашь

Къалэу Мыекъуапэкъэ зы мандат зиэхэдзыпэ коу N 9-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыщхэм яхэдзын тедзэхэр зэхажэх зыхъукэ кандидатыр тхыгъэным пае Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие хэдзаклохэм ялэпэкэдээзээ пчагъэу къырахылэн фаер

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехъыллагъ» зыфиоу N 351-р зытетэу 2005-рэ ильэсийм шышхъяаум и 4-м аштагъэм ия 39-рэ статья и 4-рэ Iахь, ия 42-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 1-рэ пункт атэгээсэхьагъэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие унашьо еши:

1. Къалэу Мыекъуапэкъэ зы мандат зиэхэдзыпэ коу N 9-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыщхэм яхэдзын тедзэхэр зэхажэх зыхъукэ кандидатыр тхыгъэным пае Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие хэдзаклохэм ялэпэкэдээзээ пчагъэу къырахылэн фаер зыфэдизыр гъэнэфэгъэнэу.

2. Мы унашьор республике гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхягъэутигъэнэу.

**Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхаматэу Н. А. СЭМЭГҮ**

**Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХАЦАЦІ**

къ. Мыекъуапэ, жъоныгъуакэм и 22-рэ, 2018-рэ ильэс N 35/174-7



Камернэ музыкальнэ театрэу А. Хъанэхъум ыцIЭ зыхырыр ильэс 25-рэ мэхъу

# Пшъашъэ пагэм инамыс къеухъумэ

Блэкыгъэ лъэхъаныр нэгум кыкыгъеуцозэ, непэрэ щыIекIэ-псэукэм укыхэзыщэжырэ музыкальнэ къэгъэльэгъоныр искуствэм ишэпхъэ лъагэхэм адештэ. Гупшисэу хэллыр зэгъэпшэнхэм къагъбаи.

Адыгэ Республикаем и Камернэ музыкальнэ театрэу Хъанэхъу Адамэ ыцIЭ зыхырэм СССР-м и Къэралыгьо шүхъафтын кызыфагъэшьошагъэу КIэрэшэ Тембот ытхыгъэм тэхигъэу «Шахомрэ пшъашъэ пагэмрэ» зыфиорэ пьесэр зэзгэфагъэр, театром щызыгъеуцугъэр режиссерэу Сулеймэн Юныс ары. Адыгэ лъэпкым икомпозитор цIэрыю Тхъабысымэ Умарэ ыусыгъэ произвениехэр къэгъэльэгъоным щэуух, дирижерир АР-м изаслуженнэ артистэу Аркадий Хуснияров.

Адыгэ Республикаем инароднэ артистэу, республикэм и Къэралыгьо филармонион икэлэццыли театрэу «Дышъэ къошынэм» ихудожественнэ пашэу Сихъу Станислав усэхэр ытхыгъех, суретышир Сихъу Рэмэзан.

— Къашьюхэр згъеуцунхэр зыки къысэхъыльэгъяэ, — къытиуагь Грузиен изаслуженнэ артистэу, Адыгэ Республикаем инароднэ артистэу, Адыгейим искуствэхэмкэ изаслуженнэ йофишшоу Исуп Аслын. — Спектаклэр щыэнэгъэм къыхъыгъяэ гъэпсыгъэш, епльыгъэхэм ашIогъэш!эгъон хъугъяэ сэлъяте.

— Оркы ныбжыкIеу пшъашъэр джэгум щызытыгъуяэ ироль къесэши, — къытиуагь артистэу Бэгэ Алкъэс. — Лъэпкым нахьыпекIе хэлтыгъэ зеклокIешыкIе непэрэ щынакIем къезмыгъэкIуцхэм таолкэ. Ареу щитми, пшъашъэр зыфатыгъяэ шахьоу Лэукаан лъэпкэ шэн-хабзэу зерихъэрэмкэ эуен...

Пшъашъэр джэгум къыщышозэ, ошэ-дэмшышу оркы кла-лэр тебэнагь, ытамэ тырильхви, зытыгъуцхэм аритыгь. Цыфхэм куапIэм амьшырэ мэз шъольырим пшъашъэ ныбжыкIеу Сурэ ахыгъ. Шахьоу Лэукаан ары нарт пшъашъэр зыгу «хэпкIагъэр».

Хъульфыгъяэ пшъашъэр зыхыгъэр дахэу зэрэзекIорэр режиссерым IупкIеу къыгъэльэгъон ыльэкыгь. Лэукаан пшъашъэр изакью къегъанашь, шакIо ежэ. А уахтэм сыда Сурэ ытуг ихыкIырэр? Изакью щыс...

Ю. Сулеймэним шукIе фэлтэгъурэр цыфхэм игумэкыгъохэм гукIе уахицэн зерилэкIырэр ары. Мэзим ахыгъэ пшъашъэм цыфхэр сидэущтэу тегущыгъэштхэ.

Лэукаан цыфыгъяэ мэз гуп-

чэм щызэрихъэрэр, пшъашъэм инамыс зэригъэльапIэрэр режиссерым зэгъэпшэнхэмкэ къегъельагьо. Сурэ ироль къэзышырэр Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артисткэу Ирина Кириченкэр ары.

## Мэзир, пшъашъэр...

— Режиссерым екIолIекIэ дэгү кыгъотыгь, — къытиуагь Адыгэ Республикаем искуствэхэмкэ изаслуженнэ йофишшоу, зэльашэрэ театроведэу Шхъаплъэко Къэсэй.

— Шо зэфшъафхэмкэ гъекIэрэкIэгъэ программэу спектаклем ехылIагъэм уемыджэу къэгъэльэгъоным усплы зыхуки, Сурэ ироль фэгъэзэгъэр артисткэр адыгэу къыпшыхуц. Сыфэрэз Ирина Кириченкэм. Ордхэр дахэу къеох, лъэпкэ шэн-хабзэхэм язехъан фэгъэсагъяэ щыт. Спектаклем

хуки Андзаур кызэрэтиуагь, урысхэр, адыгэхэр, къэндзалхэр, нэмыхкIхэр спектаклем еплыгъяэх. Лъэпкым пэсэрэ лъэхъаным шэн-хабзэу хэлтыгъэхэм уагъэгуазэ. Гыбызэп, гушуагьо зыхэд ордхэр артистхэм агъэжъынчх, ачи пльэгъурэр, зэхэпхырэр бгэлэлэпшэнхэм фэш мэхъанэу илэм уебжукIо хууцтэл.

Мэз шүнкыр, пшъашъэм игумекIхэр — ахэри режиссерым зэгъэфагъэхэу къэгъэльэгъоным щегъэфедэх.

## Еплыгъэхэр

Адыгэ Республикаем икомпозиторхэм я Союз итхаматэу, республикэм искуствэхэмкэ изаслуженнэ йофишшоу Къэгъэзэж Байзэт изэгъэшэнхэр щыэнэгъэм дештэх. «Щынгэ къэгъэльэгъоным имыэу слытэрэп, ау сэ къыхэзгъэшынэу сзыфаер лъэпкыр зыгъэдэхэрэ зекIуакIхэр ре-



лэм къыхагъэшырэр артистхэр япчагъэкIе бэ хуухэу зэрэхэлжэхагъэхэм изакьоп. Гушиэ щэрыхэр къэгъэльэгъоным IупкIеу щызэхэохых.

— «Шахомрэ пшъашъэ пагэмрэ» сшогъэшэгъон, емыпплыгъэхэр зичэзуу къэгъэльэгъоным къэрэклох, кIэгъожыщхэп, — къытиуагь Адыгэ Республикаем и Лъэпкэ музей этнографиекIэ икъутамэ иофишшэу, Олимпиадэ джэгунхэу. Шыачэ щыкIуагъэхэм якултурнэ йофишшохэм ахэлэжъагьэу Сихъаджэко Иринэ. — Адыгэ шэн-хабзэхэр артистхэм «амыцунтхъэхэу», зэгъэфагъэхэу къягъэльагъох. Спектаклем ныбжыкIабэ зэрэллэгъяэр зэхэшаклохэм яшIушагъяэ сэлъяте. Ордхэр адыгабзэкIе нахьыбэрэ къаюхэмэ нахьыш.

Лэукаан ироль къэзышырэр Къэбэртэе-Бэлъкъарым къыкыгъэ артистэу Абанэко Рустам. Лъэпкэ шуашэр аш къе-клю, дахэу зэрхээ, игушыэхэр зэхэугуфыгъяэх, изекIуакIхэр шэн-хабзэхэм къапкырэкIы. Лэукаан иныбджэгъоу Рэмэзан ироль Александр Федоровын къеши.

Сурэ ипшъашъэгъуҳэм яроль-



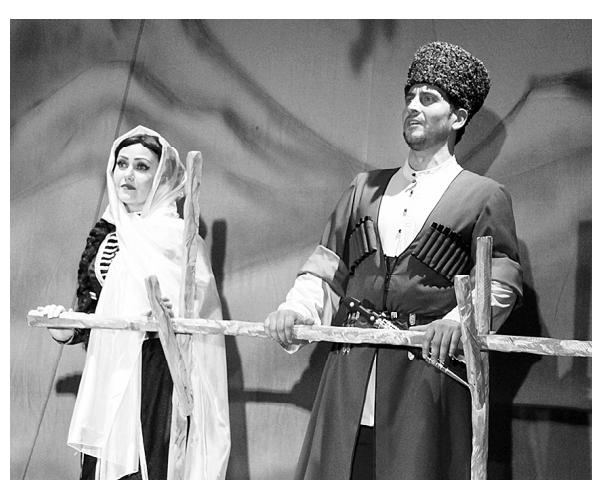
льэхъанэу къыуатэрэр непэрэ щыакIем къепхыжыгъэенным фэш ордхэм, музыкэм, къашьюхэм мэхъэнэ хэхыгъяэ ясэты.

Къэгъэльэгъоныр урысыбзэкIе maklo. Адыгэ Республикаем и Къэралыгьо филармониим ирежиссерэу Андрей Соловьевым, фэшхъафхэм спектак-

жиссерым IаубытыгIе зэришыгъэхэр ары», — къытиуагь Б. Къэгъэзэжым.

Камернэ музыкальнэ театрэу Адамэ ышнахьыжъяэ, шIэнгъэлэжъяэ Хъанэхъу Адамэ ышнахьыжъяэ, къэгъэльэгъонхэр зэрэгхэгээхэм къапкырэкIы. Лэукаан иныбджэгъоу Рэмэзан ироль Александр Федоровын къеши.

Сурэ ипшъашъэгъуҳэм яроль-



хэм афгъэзагъэх артисткэхэу Лыин Бэллэ, Елена Лепиховар, Кобл Зурыет, Евгения Поляковар, нэмыхкIхэри. Орэд къызэралорэм, лъэпкэ шуашэр зэрэхъанымкэ шыкIешихэу къагъотыхэрэм пкынэлынхэр зэльаклюх. Александр Степановыр, Уджыху Руслан, Виктор Серебрянскэр, Владислав Верещако, нэмыхкIхэм къашырэ рольхэр къэгъэльэгъоным дештэх.

Адыгэ Республикаем культурэмкэ изаслуженнэ йофишшэу Бастэ Аснет пэшэнгъэ зыдьзэрихъэрэ орэдьо ансамблэу «Ащэмэзэр», къэшуюаклохэр, нэмыхкIхэр роль хэхьгэхэм афгъэзагъэх.

## Зэфхысыжъхэр

Республикаем культурэмкэ иминистрэу Аульэ Юре къэгъэльэгъоным еплыгъ. Режиссерым, артистхэм къашытхуу. Мыйэ Камернэ музыкальнэ театрэу А. Хъанэхъум ыцIЭ зыхырыр ильэс 25-рэ мэхъу. Ар Ю. Аульэм къыдилъыти, артистхэм афгушуагь. Культурэмкэ Министерствэм итын анах лъапIеу Теуцожь Цыгъо ыцIекIе агъэнэфэгъэ медалыр роль шхъаIэр къэзышыгъяэ Ирина Кириченкэм фильшэшшагь.

Театрэм ихудожественнэ пашэу Сулеймэн Юныс изэфхысыжъхэм къашыхигъэшыгъ къэгъэльэгъонхэр зэрэгхэзхээзхэрэр. Артистэу Бэгэ Алкъэс Щытхуу тхылтыр ритыгъягь.

Мы мафэхэм къэгъэльэгъонхэр гъэшэгъонхэр музыкальнэ театрэм щыкIоштых, мэкъэгъэхэм шууальыппл.

**ЕМТЫЛЬ Нурбай.**

Сурэтхэр пчыхэзэхахъэм къышытхыгъяэх.

Футбол. Дунэе зэнэкъокъу

## Бразилием, Швейцарием къафэшьоштых

Дунаим футболымкэ изэнэкъокъу апэрэу Урысые Федерацием щыклошт. Мэкуогъум и 14-м къышыублагъэу бэдзэогъум и 13-м нэс хэгъэгум икъэлэ 11-мэ ешэгъухэр ашызэхащэштых. Культурэм фэгъэхыгъэ юфхъабзэхэм ансамблэ цэрилоу «Мыекъуапэ инэфыльэхэр» ахэлэжьэштых.

— Пэшорыгъэш зэнэкъокъоу шъячэ щыкъуагъэм, хэушъхъафыкъигъэ ятлонэрэ зэйукэгъухэу Ростов-на-Дону щызэхащагъэхэм шүхъафтын шүхъаэу Гран-прир къаштыхыгъ, — кытиуагъ Адыгэ Республиком инароднэ артистэу, Къэбэртэ-Бэлъкъарым изаслуженнэ артистэу, «Мыекъуапэ инэфыльэхэм» яхудожественне пашэу Нэнъяжъ Айдэмыр. — Къашью «Си Адыгей» зыфиорэр зэхэцжко купым къыхихыгъ. Апэрэ ешэгъум фэгъэхыгъэ концертын тызэрэхэлажъэрэм тырэгушхо.

Ростов-на-Дону мэкуогъум и 17-м Бразилиемэ Швейцариемэ щызэдешэштых. Дунэе зэнэкъокъур стадионым къышызэуахыщ. Апэрэ ешэгъум епльыщтхэм якультурнэ юфхъабзэ «Мыекъуапэ инэфыльэхэр» щыуджыщтых. Адыгэ шуашэм идэхагъэ, тильепкэ къашъохэм гур зэрэгэ-

лъэперапэрэр къэлэцыкъу ансамблэм къыгъельэгъоштых. Футболыр спорт лъэпкэ шүхъаэу зыщалытэрэ Бразилием, дунэе шэн-хабзэхэр дахэу зыщизэрхъэхэрэ Швейцариу джээт къогъупэкэ заджэхэрэм, нэмъкэ хэгъэгухэм, Урысыем ишьолтырхэм къарыкъытхэ нэбгыре мин пчагъэмэ «Мыекъуапэ инэфыльэхэр» альгъуцжтых.

— Искусствэм ыбзэктэ тигусэу Адыгэ Республикар дунаим нахышилоу щашэнным тыпиль, — тизэдэгүштэгэйгэу лъэгъэктэ Муекъуапэ иадминистрации культурэмкэ игъэорышаплэ ипащэу Цэй Розэ. — Тикэлэцыкъу ансамблэ тапекэй ишпэлэтуу тыфэхүүт.

«Муекъуапэ инэфыльэхэм» якъашъокло 30-м нахыбэ Ростов-на-Дону щыуджыщ. Мы ма-



фэхэм ансамблэм зегъэхъазыры. Тильаплэхэу «Муекъуапэ инэфыльэхэр» тыгъэм инэбзыйхэм адшэштыхээ, Адыгэ Республиком ишьтхуу нахь лъагэу алэтынэу

Тъэм тафельэу. Урысыем футболымкэ ихэшыпкыгъэ команда тиансамблэ дахэу къызэрэшьорэм фэдэу ешэктэ дэгъу къыгъэлэгъонэу фэтэю.

Еджаклохэм я Спартакиад

## Щыңыгъэм зыфагъэхъазыры

Кіләеджаклохэм я Спартакиадэ Мыекъуапэ щаухыгъ. Хагъэунэфыкъырэ чыплэхэр къыдээзыхыгъэхэм афэгушуагъэх, щитхуу тхылхэр, кубокхэр аратыжыгъэх. Къэклошт ильэс еджэгъум спорт зэнэкъокъухэр нахь дэгъоу зэрэзэхащэштхэм тегущыягъэх.

Муекъуапэ иадминистрации гъэсэнгъэмрэ шэнгъэмрэкэ игъэорышаплэ ипащэу Ольга Миллер, къалэм иадминистрации физкультурэмкэ ыкчи спортымкэ и Комитет итхаматэу Дмитрий Щербаневыр Спартакиадэм хэлэжэгъэ кіләеджаклохэм, студентхэм ялэпэлэсэнгъэ зэрэхагъэхъуагъэм къитегушыягъэх. Кымафэм къышыублагъэу футбол, волейбол, стритбол, теннис, шахмат ешлагъэх. Спорт щерьонымкэ, атлетикэ псынкіемкэ зэнэкъокъуагъэх.

Анбыжъхэм, классэу зыщеджэхэрэм ялтыгъэу кіләеджаклохэр купитлоу гошыгъагъэх. Муекъопэ гимназиу N 5-м апэрэ чыплэхэр фагъэшшоагъ, еджаклохэр ятлонэрэ купым хэтгэгъэх. Гурыт еджаплэхэу N 28-р, N 23-р, N 18-р я 2 — 4-рэ хуульгэх.

Апэрэ купым гурыт еджаплэхэу N 3-м теклонгъэхэр къышыдхыгъ. Лицеу N 19-м я 2-рэ чыплэхэр ыхыгъ, я 22-рэ гимназиер ящэнэрэ, я 35-рэ лицеир я 4-рэ хуульгэх.

Колледжхэм, апшэрэ еджаплэхэм язээнэкъокъухэм ашытеклоштхэр къэшэгъуаеу



щытгъэхъ. Адыгэ къэралыгъо университетын физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Ин-

ститут апэрэ чыплэхэр къидихыгъ. Дзюдомрэ бэнаклохэм ашыщэу Ульяна Ткаченкэм къызэрэтиуагъэу, Спартакиадэм зэрэхэлэжагъэхэм ишьуагъэкэ студент пчагъэхэм яспорт 16-эсэнгъэ хагъэхъуагъ, япсауныгъэ агъэптигэх.

Ятлонэрэ чыплэхэр Муекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын иколледж ыхыгъ, Адыгэ кіләегъэдже коллежэу Андырхье Хүсненэ ыцээ зыхырэ ящэнэрэ хуульгэх. Студентхэм сэнхэхъатэу къыхахыгъэм зыфагъэсэнимкэ, яловшэн дэгъоу зэхажэнимкэ Спартакиадэм шуагъэ къафихыгъэу альгэх. Спорт зэнэкъокъухэм ахэлэхагъэхэм япчагъэ зэрэхэхъуагъэм тегъэгушо.

Сурэтхэм артыхэр: физкультурэмрэ дзюдомрэкэ Институтын истудентхэр; гимназиу N 5-м иеджаклохэр.



Нэкүбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр  
ыкчи къыдэзыгъэхъырэр:

Адыгэ Республиком лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильепкэгъухэм адьярэ зэпхыныгъэхъмкэ ыкчи къэбар жыгъуэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер  
зыдэшыэр:  
385000,  
къ. Мыекъуапэ,  
ур. Первомайскэр,  
197.

Телефонхэр:  
приемнэр:  
52-16-79,  
Редакцием авторхэм  
къаихырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу  
зипчагъэктэ 5-м  
емыхъухэрэр ары. Са-  
тырхэм азыфагу 1,5-рэ  
дэльэу, шрифттыр 12-м  
нахь цыкёнэу щытэ.  
Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр  
редакцием  
зэкгэжэлжыхы.  
E-mail:  
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:  
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъетынхэмкэ ыкчи зэлъы-Иэсикэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэгъэлорышапл, зэраушыхъатыгъэ номерыр  
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр  
ООО-у  
«Полиграф-ЮГ»,  
385000,  
къ. Мыекъуапэ,  
ур. Пионерскэр,  
268

Зэкімкіи  
пчагъэр  
4675  
Индексхэр  
52161  
52162  
Зак. 936

Хэутынм узьти  
кітхэнэу щыт уахътэр  
Сыхъатыр  
18.00  
Зыщыхаутыр  
уахътэр  
Сыхъатыр  
18.00

Редактор  
шъхъаэр  
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъаэм  
игуадзэр  
Мэцліэкъо  
С. А.

Пшъэдэкъы  
зыхырэ секретарыр  
Жакімымко  
А. З.